

Kaj je novega povedal general Veljko Kadijević?

Ob izidu njegove zadnje knjige Protiudar – moj pogled na razpad Jugoslavije

Pripravil Marijan F. Kranjc

2. nadaljevanje

Kakšna je bila vloga Warena Zimmermanna, ameriškega ambasadorja v Beogradu, v razbijanju SFRJ?

Warren Zimmermann (vir: Google)

General Kadijević je Warena Zimmermanna, ameriškega ambasadorja v Beogradu, naravnost obtožil, da je »zelo zaslužen mož za **razbijanje Jugoslavije** in zelo odgovoren za mnogo **prelite krvi** v Jugoslaviji« (str. 167).

Kot dokaz za svoje trditve, je general Kadijević objavil stenografske beležke s petih službenih srečanj, ki jih je imel z ameriškim ambasadorjem. Iz vsebine tej srečanj, zlasti še sporočanja uradnih stališč ene in druge strani, je mogoče povsem jasno razložiti kako se je razvijalo »razbijanje Jugoslavije« in koliko je bilo mogoče verjetni uradnim stališčem ameriške strani.

Čeprav general Kadijević ne pove naravnost, da je bil ambasador Zimmermann obenem tudi **šef Cie za Jugoslavijo**, torej človek, ki je neposredno tudi razdelal in izvajal scenarij razbijanja Jugoslavije. Zato je zanimivo slediti časovnim intervalom ameriških pritiskov, napovedim, dezinformacijam, manipulacijam in dejanskih ukrepom, ki so jih zunanje sile izvajale prek svoje politične in klasične agenture, kakor tudi vseh ostalih metod iz arsenala spopadov nizke intenzivnosti.

Prvi razgovor – 3. julija 1990:

Na prvem razgovoru je ambasador Zimmermann predal generalu Kadijević diplomu Komandno-štabne akademije ameriške vojske iz leta 1963, za kar se mu je sicer general Kadijević, vendar je dodal, da to diplomu že ima.

General Kadijević je želel zvedeti, zakaj ameriški obrambni minister **Cheyne** ne more priti na napovedani obisk od 5. do 8. julija 1990 v Beograd, od katerega je jugoslovansko vodstvo pričakovalo, da bo ustavil politiko ambasadorja Zimmermanna!

Napoved ambasadorja Zimmermanna, da bo minister Cheyne prišel v Beograd, je general Kadijević sicer sprejel, vendar je kljub temu izrazil obžalovanje, ker je tiste dni minister Cheyne bil na obisku v Grčiji in Turčiji.

Ker je general Kadijević insistiral, da bi s kolegom Cheynejem govoril predvsem o vojaško-političnih odnosih med SFRJ in ZDA, to je ambasador Zimmermann povedal tudi tole:

- ZDA so bile in bodo za **enotno Jugoslavijo**;
- čeprav so v JLA kritizirali njegov nedavni obisk v Sloveniji in na Hrvaškem, je bil njegov glavni namen, da prenese voditeljem teh dveh republik, da so »**ZDA proti odcepitvi Slovenije in Hrvaške**« (str. 175);
- mesec dni prej v Opatiji na sestanku gospodarstvenikov je to tudi javno povedal;
- glede Kosova in Albanije je povedal, da ZDA nimajo nobenih načrtov, razen vzpostavljanja diplomatskih odnosov:
- ZDA so za enotno Jugoslavijo v obstoječih mejah;
- ZDA nimajo nobenih pretenzij v Južni Evropi (vse str. 175);
- ZDA so tudi za **demokratizacijo Jugoslavije**, hvalil je Anteja Markovića in njegovo gospodarsko reformo, pa bodo ZDA ponudile Jugoslaviji pomoč;
- bil je prisoten na zasedanju prve skupščine v Sloveniji, predsedniku Stanovniku pa je povedal, da bo v slučaju prepovedi »mitinga resnice« padel ugled Slovenije v ZDA;
- na Hrvaškem je predsedniku Tuđmanu izrazil zaskrbljenost za srbsko manjšino, govoril je tudi z Jovanom Raškovićem;
- stanje na Kosovu je zelo resno, ker se tam kršijo osnovne človekove pravice, kar pa je po KEBS-u prepovedano, vendar ZDA ne podpirajo »Kosovo republika«, četudi kakšne kongres to govori;
- ZDA so tudi **proti uporabi sile**, da bi se ohranila enotna Jugoslavija! (vse str. 176–177).

Ker je general Kadijević uvidel, da ameriški ambasador ne pozna konkretno stanje odnosov v Jugoslaviji, ga je vprašal, kako realizirati princip enotnosti, ko pa je govoril tudi o konfederaciji, o nacionalnih državah. Navedel mu je primere republik, ki imajo močne narodne manjšine. Takšna usmeritev bi v primeru Jugoslavije vodila naravnost v bratomorno državljansko vojno. To se je potrdilo tudi med NOB v Jugoslaviji. Povedal je tudi kaj bi se zgodilo, da v Srbiji pridejo na oblast četniki, na Hrvaškem pa ustaše ...

Ameriški ambasador je priznal, da Američani zares **ne razumejo** večnacionalne razmere na tleh Jugoslavije.

Zatem je general Kadijević zelo odprto povedal, da se mu ne zdi dobro, če bodo ZDA, po razpadu Varšavskega sporazuma, spremenile strateški odnos do Jugoslavije. Ameriški ambasador pa je zatrdil, da ZDA ne bodo spremenila svojo strategijo, da so in bodo za enotno Jugoslavijo!

Seveda, na besedah! Dejansko so tajno, pa tudi javno, delali povsem drugače.

Drugi razgovor – 3. oktober 1990

Med ameriško–iraško vojno je ameriška stran inicirala izmišljen problem servisiranja iraških bojnih letal v remontnem zavodu v Zagrebu. V ozadju so bili **hrvaški »politični agenti«**, ki so posredovali podatke, pa jih general Kadijević tudi naštel (str. 184): **Ante Marković**, predsednik ZIS, **Budimir Lončar**, Državni sekretar za zunanje zadeve, **Antun Vrdoljak**, hrvaški minister za notranje zadeve in generalpodpolkovnik **Anton Tus**, poveljnik vojnega letalstva OS SFRJ (1985–1991). Namen je bil zelo prozoren: **dovoliti ameriško inšpekcijo v JLA**. Poglejmo kako je razgovor potekal ...

Ameriški ambasador Zimmermann je takoj napovedal, da prihaja po **inštrukcijah vlade**, ker je Jugoslavija dvakrat posredovala ZDA napačne informacije. Zato je predlagal, da se ZDA dovoli pregled letalskih baz radi prisotnosti iraških letal, podobno kot so Sovjeti dovolili pregled njihovih raketnih baz.

General Kadijević to **odločno zavrnil**. Jasno je povedal, da je bilo nekaj iraških letal na servisiranju v Jugoslaviji, od katerih je servis opravljen samo na dveh letalih, ostala pa so zadržana zaradi resolucije OZN, pa tudi kot polog za druge iraške dolgove. Ker je bil pred tem Borisav Jović, predsednik Predsedstva v ZDA na uradnem obisku, je predsedniku Bushu vse to obrazložil, vendar so ZDA tudi po tistem zahtevale inšpekcijski nadzor. Ambasador Zimmermann je z nelagodjem sprejem odločitev generala Kadijevića, češ, da je inštrukcije prejel direktno od Jamesa Bakerja, državnega sekretarja.

Zatem je ambasador Zimmermann načel vprašanje enotnosti Jugoslavije, posebej stanja v Sloveniji in na Hrvaškem. General Kadijević mu je ponovil svoje mnenje in razlago s prejšnjega srečanja in dodal, da zadnji podatki kažejo, kako mnogi v **»Evropi in na Zahodu« vendarle niso za enotno Jugoslavijo** (str. 191). Ambasador Zimmermann je ponovil, da so ZDA za enotno Jugoslavijo, za ostale pa tudi sam »ni siguren« (str. 191).

General Kadijević je povedal, da verjame ameriškemu predsedniku Bushu, ki je potrdil tradicionalno stališče glede enotnosti Jugoslavije, vendar je ambasador Zimmermann takoj dodal, da so **ZDA tudi za demokracijo**, češ, da »ni **enotnosti brez demokracije, niti demokracije brez enotnosti«** (str. 192).

General Kadijević je povedal, da to ne bo držalo za Jugoslavijo, posebno, če se pod parolo **»demokracije razbija enotnost«** države (str. 192). Potrdil je, da je JLA za reforme in demokratične procese, vendar na miren način.

Na vprašanja kako gleda na razvoj situacije na Hrvaškem in v Sloveniji, je general Kadijević odgovoril, da odlično pozna stanje na Hrvaškem, saj je tudi sam iz teh krajev, kjer se vračajo ustaše in začjenja gonja proti srbskemu narodu. Glede Slovenije je bil še bolj jasen, saj je povedal naslednje:

»Slabo, gospod ambasador. Ne samo zaradi vojske. Če bi se vojska tako razbila kakor oni mislijo, potem od tega koncepta Jugoslavije o katerem govorim, ne bi ostalo ničesar. To kar se zdaj tam dogaja, je dobro povezano s tistim, kar sem Vam prej povedal, da **v Evropi ni vsem v interesu za enotnost Jugoslavije«** (str. 194).

Ameriški ambasador je odgovoril, da je to možno, vendar je poudaril, da so njegovi **»razgovori s Slovenijo bili povsem jasni«** (str. 194).

Na vprašanje generala Kadijevića kdaj bo obrambni minister Cheyne prišel na obisk, je sledil odgovor, da je zaradi vojne v Iraku sicer zelo zavzet, vendar je njegov obisk še vedno aktualen, lahko pa so prihodnje leto pričakuje tudi obisk Bakerja, državnega sekretarja oz. ministra za zunanje zadeve.

S tem je srečanje bilo končano.

Cyrus R. Vance (vir: Google)

Tretji razgovor – 6. januar 1991

Tretji razgovor se je nanašal na pozitivne rezultate t. i. »Vennsovega načrta, po katerem sta **Cyrus R. Vance**, osebni predstavnik generalnega sekretarja OZN in general Kadijević, dogovorila začetek razreševanje ključnega konflikta med Srbi in Hrvati, prihod mirovnih sil OZN in deblokada enot JLA.

Kot je znano je bil Cyrus Vance zelo znan ameriški diplomat, nazadnje je bil pod Carterjem državni sekretar. Pod okriljem OZN je bil poslan v Jugoslavijo radi razreševanja začetnega konflikta na Hrvaškem, posebno vlogo pa je imel tudi kasneje, ko so Srbi proglasili SAO Krajino. Njegov načrt je imel oznako Z-4, propadel pa je 1995 s hrvaško vojaško operacijo »Nevihta«.

Dejansko so ZDA proti koncu 1990 prevzele od Nemčije vodilno vlogo v razbijanju Jugoslavije, kar se je zelo jasno potrdilo tudi na tem tretjem razgovoru. Zato pogledimo podrobnosti, ki jih navaja general Kadijević.

V začetku razgovora je se je ambasador Zimmermann posebno zahvaljeval generalu Kadijeviću za njegov osebni prispevek pri realizaciji začetka Vancejevega načrta. Poleg tega je pohvalil tudi JLA in srbsko vodstvo. ZDA so bile zadovoljne, ker je prišlo do »bistvenega razpleta« (str. 196). Želel pa je tudi slišati za dalje namere JLA.

Seveda je bil tudi general Kadijević zadovoljen z tedanjim razvojem dogodkov, saj bi prihod mirovnih sil OZN privedel do **prekinitve sovražnosti in deblokade enot JLA**¹.

General Kadijević je že prej Vancu, zdaj pa tudi Zimmermannu, ponovil, da je dotedanji način razreševanja jugoslovanske krize, ki ga je dirigirala Nemčije, očitno vodil v državljansko vojno. Zato bo Jugoslavija sprejela misijo OZN, ki vodi k miru. Vendar pa je general Kadijević zastopal stališče, da je potrebno najprej reševati stanje na Hrvaškem, kjer je osrednji problem odnos med Srbi in Hrvati, in šele v drugi fazi preiti na razreševanje stanja v BiH. Gre za dva divergentna koncepta.

Jugoslavija je za koncept OZN in pričakuje, da bodo mirovne sile kmalu prišle in tako omogočile mirni razplet krize. Torej, **najprej mir na Hrvaškem in šele nato v BiH**.

¹ Mr. Milisav Sekulić, generalmajor, **Knin je pao u Beogradu** (Knin je padel v Beogradu), 2000, je v poglavju **Vensov plan, presudna prevara** (Vancev načrt, usodna prevara), zelo natančno izanaliziral prispevek Cyrusa Vanca in ugotovil, da je dejansko šlo za razorožitev upornih Srbov na Hrvaškem, umik JLA iz Hrvaške in zmanjšanje vpliva ZRJ za dogajanja na Hrvaškem. Srbi na Hrvaškem so prihod sil Unproforja doživeli kot prevaro in izdajo! Naj dodam, da je generalmajor Sekulić 1997 napisal besteler z naslovom **Jugoslavijo niko nije branio, a vrhovna komanda je izdala** (Jugoslavijo ni nihče branil, a izdala jo je Vrhovno poveljstvo).

General Kadrijević je tudi navedel, da je imel pred petimi dnevi v Sarajevu razgovor s predstavniki BiH, s katerimi so se dogovorili, da bo mir vzdrževala milica, obenem pa bodo razpustili vse paravojaške formacije.

Ameriški ambasador se je strinjal z generalom Kadrijevićem. Izpostavil pa je problem, ki ga na Hrvaškem povzroča Babić.

General Kadrijević je izjavil, da JLA **ne podpira Babića** in da bo »srbska« vojska poslušala ukaze JLA. Poudaril je potrebo, da naj enote OZN zavzamejo svoje pozicije, zatem pa bi se umaknile tudi enote JLA. Namreč, Srbi na Hrvaškem se bojijo represalij.

Glede BiH je general Kadrijević nazorno predstavil ključni problem, a to je **odnos med Srbi in Hrvati**, šele nato z Muslimani. Torej, razgovori na relaciji Beograd–Zagreb in šele nato Beograd–Sarajevo in Zagreb–Sarajevo.

General Kadrijević je tudi povsem jasno povedal, da pričakuje »močnejše angažiranje OZN in ZDA« (str. 204), da bi 1992 dosegli mir. Če bi bili pa prepuščeni Nemčiji in EU, potem »nas čaka nesreča« (str. 204).

Ambasador Zimmermann je poudaril, da ZDA ne bodo sprejele koncept, ki ga je 3. januarja 1991 izrazila Srbija (politika Slobodana Miloševića).

General Kadrijević je odgovoril, da Jugoslaviji od znotraj grozi največja nevarnost od raznih **nacionalistov**, kot je npr. Babić. Hkrati je povedal, da v kolikor bi EU priznala Hrvaško in BiH, potem bi tudi Srbija reagirala zelo drastično. Ponovil pa je, da JLA ne bo vplivala na politične dogovore in spremembe.

V analizi tega razgovora je general Kadrijević zaključil naslednje:

1. ZDA so od Nemčije prevzele »vlogo **glavnega vodje in koordinatorja razbijanje Jugoslavije** kot enotne države« (str. 206),
2. Ameriškemu ambasadorju je nedvomno povedal, da je Jugoslavija uvidela spremembo vloge ZDA, da razbijanje Jugoslavije ne more biti dolgoročni interes ZDA, kakor tudi, da se ambasadorju ZDA pove, da njegovo konkretno delovanje pomeni ščuvanje na načrtovano državljansko vojno.

Četrty razgovor – 11. april 1991

Ameriški ambasador je v uvodu povedal, da je prosil za sprejem po navodilih vlade ZDA radi izmenjave mnenj o stanju meddržavnih, posebno vojaških odnosih ZDA in SFRJ.

ZDA ocenjuje, da so odnosi med OS SFRJ in ZDA »tradicionalno dobri« (str. 208). Pričakujejo pa, da se bodo takšni odnosi nadaljevali in tudi razširili. To je tudi vloga mešane jugoslovansko-ameriške komisije. Izrazil je tudi zahvalo za obiske dveh generalov ZDA in tudi poveljniške ladje VI. Sredozemske flote. Pričakuje, da bo tud obrambni minister Ceyne kmalu prišel na obisk v Beograd.

V nadaljevanju pa je navedel tudi nekatere »**nesporazume**« in ameriška stališča, in sicer:

- ZDA »čvrsto verjamejo, da se jugoslovanski problemi **ne morejo reševati s silo**«. Očuvanje enotne Jugoslavije s silo, bi vsekakor državo privedlo v državljansko vojno. ... Jugoslavija se »ne more obdržati, če bi jo držali na mereku«. ... tudi, če bi OS SFRJ služile interesom posameznih republik. ZDA in EU so pripravljene **pomagati republikam** Jugoslavije, da rešijo svoje probleme«.
- ZDA sprejemajo ustavno vlogo Predsedstva SFRJ in ZIS, vendar pa ne bi **priznali »nelegalno vlado**«.
- ZDA so za enotno Jugoslavijo in tudi za **ustavno vlogo JLA** pri mirnem razreševanju raznih problemov. Pohvalil je razgovor s slovenskim premierom Peterletom.
- Ne strinja se z mišljenjem generala Vuletića (načelnika kabineta Zslo), da »delovanje ameriškega ambasadorja spodjeda bilateralne odnose in da ne bi smel biti vključen v vojne bilateralne odnose« (vse na str. 210).

- Ameriška stran nadaljuje s pripravami zasedanja mešane jugoslovansko-ameriške komisije.

General Kadijević se je strinjal, da so jugoslovansko-ameriški vojaški odnosi dobri, pa naj se zato tudi razvijajo v interesu obeh držav. Postavil pa je tri vprašanja, in sicer:

- Kakšne je razlog, da ambasador navaja »držanje Jugoslavije na mereku«?
- O kateri »nelegalni vladi« je beseda?
- Kakšen je razlog, da ZDA ne bi podprle politiko JLA, ki bi bila samo v interesu ene republike?

Obenem pa je general Kadijević ambasadorju postavil še naslednje vprašanja:

- Kaj je in kaj se bo zgodilo z Jugoslavijo v naslednjem tednu?
- Ocena o dogajanju z JLA na Hrvaškem i v Sloveniji! Ali je to nasilje izven zakona?
- Kako ocenjuje dejstvo, da je Slovenije prekinila pošiljanje nabornikov v JLA? Kako naj potem JLA deluje za enotno Jugoslavijo (vse na str. 212)?

General Kadijević je prosil ambasadorja, naj mu jasno odgovori na ta vprašanja, saj se skozi reševanje istih zrcali tudi njegovo stališče in odnos do enotne Jugoslavije.

Ambasador Zimmermann se je strinjal, da gre za »globalna vprašanja«, pa je na njih odgovoril takole:

- Vsem sogovornikom so rekli, da se demokracije in enotnost Jugoslavije **ne morejo reševati s silo**.
- ZDA priznavajo **istočasno** Predsedstvo SFRJ in ZIS kakor tudi republiške vlade.

Na dodatno vprašanje generala Kadijevića kaj storiti s Slovenijo, ki dejansko izsiljuje, je ambasador Zimmermann dejal, da ZDA **»ne bodo dale podporo odhodu Slovenije iz Jugoslavije** vse dokler se o tem ne bodo dogovorili z ostalimi v Jugoslaviji« (str. 214). Strinjal se je, da so JLA edina OS v SFRJ.

General Kadijević je ponovil, da je Slovenija včeraj zavrnila vse predloge, češ, da gredo iz Jugoslavije. Zatem je dodal: »Če hoče Slovenija iz Jugoslavije, naj gre, vendar na legalen in miren način« (str. 215).

Ameriški ambasador je ponovil, da se po helsinškem sporazumu državne meje ne morejo menjati brez sporazuma in na miren način, in dodal: »Mi smo Sloveniji jasno dali vedeti stališče naše vlade, da **Slovenija ne more iti iz Jugoslavije brez pristanka ostalega dela Jugoslavije** in na miren način« (str. 215). Smatra, da se bo Slovenija vendarle pogajala, razen, če ne bo JLA storila kakšen nepremišljen korak, pa bi se »Slovenija odločila, da se nenadoma odcepi« (str. 217).

General Kadijević je zatrdil, da se to ne bo zgodilo.

Ambasador Zimmermann je dodal: **»Če se bo Slovenija odločila, da zapusti Jugoslavijo, vedite, da je Hrvaška sklenila**, da bo storila enako, a to bi zatem vse probleme še bolj otežilo...« (str. 216).

Zatem je general Kadijević še vprašal ameriškega ambasadorja, zakaj je izrazil bojazen, da bi se JLA zavzela za interese ene republike, pa je dobil odgovor, da je JLA že obtožena, da deluje v interesu ene republike. Zaenkrat ZDA niso podprle takšne obtožbe, saj so enote JLA v Pakracu, Beogradu in na Plitvicah delovale radi pomiritve. V kolikor pa bi se pokazalo, da se je JLA stavila v službo ene republike, potem bi to »spodkopalo dosedanje sodelovanje« (str. 217).

Zatem je dodal, da v ameriški vladi obstajajo **različni pogledu** glede bodočnosti Jugoslavije, njega, ambasadorja pa imajo za optimista. Osebno verjame, da se »Jugoslavija še vedno lahko dogovarja, da preide skozi izjemno težak proces demokratizacije« (str. 218).

Ambasador Zimmermann je obvestil generala Kadijevića, da je februarja v Zagrebu hrvaškim voditeljem povedal, da ZDA nasprotujejo ilegalnemu nabavljanju orožja in ustanavljanju prevelikih policijskih sil.

Zaključil je, da so ZDA zelo prijateljski naklonjene Jugoslaviji in OS SFRJ, pa pričakuje, da se bo tudi JLA zavzela za mirno reševanje problemov.

General Kadijević se je zahvalil za stališča ZDA, vendar je poudaril, da so za JLA dominantna tista stališča, ki bo sprejelo Predsedstvo SFRJ. Obenem je ponovil, da je **JLA predlagala mirno demokratizacijo** v roku kakšnih pet let, **ne bo pa sprejela stihijno dezintegracijo Jugoslavije** na posamezne republike, saj to vodi naravnost v krvavo državljansko vojno.

Osebnostno je mišljenja, da je vlada ZDA in ambasador deloval nasprotno s proklamiranimi stališči o enotnosti Jugoslavije, saj nista dovolj odločno zavrnila stališča posameznih republik o odcepitvi. Priznal pa je tudi, da Predsedstvo in ZIS nista delovala dovolj odločno ko je šlo za gospodarsko in ustavno reformo. Ko je omenjal problem oboroževanja Hrvaške, najprej HDZ, policije in zatem še vojske, je vprašal, da se bo zgodilo, če se bodo začeli oboroževati Srbi na Hrvaškem in v BiH, pa je ameriški ambasador odgovoril samo z eno besedo: **»Katastrofa!«** (str. 222). Zameril je ambasadorju, da si dovoli ocenjevati razmere v Jugoslaviji, pa čeprav je povsem jasno, da ne pozna dovolj razmere in stanja.

General Kadijević je zagotovil ameriškemu ambasadorju, da bo JLA delovala »demokratsko in na miren način« (str. 224), vendar ne bo dovolila, da nekdo tepe to vojsko. Če so ZDA proti nasilju, naj potem obsodijo tistega, ki to nasilje izvaja, ne pa tistega, ki hoče to nasilje zaustaviti.

Peti razgovor

Razgovor ni datumsko naveden in verjetno ni stenografiran.

General Kadijević je samo navedel, da je tokrat ameriški ambasador Zimmermann prišel k njemu kot predstavnik skupine ambasadorjev skupine držav EU, na katerem je francoski ambasador ustno podal obtožbe na račun delovanja JLA na Hrvaške. General je zavrnil ta demarš in napotil ambasadorje, naj se pritožijo v Zagrebu.

Šesti razgovor – 13. julij 1991

General Kadijević navaja, da je ta zadnji razgovor z ameriškim ambasadorjem Zimmermannom povsem jasno pokazal dvoje:

- da se je **ambasador** Zimmermann odprto deklariral kot **pristaš »politike razbijanja Jugoslavije** po nemškem konceptu« (str. 225), in
- da je **demonstrativno** zapustil razgovor, ko mu je general Kadijević odprto povedal svoje mnenje o politiki ZDA in njegovem osebnem angažiranju.

Zato pogledajmo podrobneje kako je potekal ta dokaj razburljiv razgovor, ki se je začel na iniciativo ameriškega ambasadorja.

Ambasador Zimmermann je takoj v začetku povedal, da prihaja po naročilu vlade ZDA, da »ima težke inštrukcije« (str. 226), in sicer:

- Američani so zelo zaskrbljeni zaradi **mobilizacije velikih sil** JLA (dveh mehaniziranih divizij), kar se vidi iz satelita, kakor tudi zaradi prisotnosti srbskega faktorja v tej mobilizaciji;
- Američani izražajo velike sume glede na **cilje in usmeritve JLA**, posebno v odnosu do Hrvaške, kar bi lahko usodno vplivalo na odnose z ZDA in EU;
- Ameriška ambasada je obvestila svojo vlado, da je bila junijska akcija JLA v Sloveniji povsem **»defenzivne prirode«**, da je šlo za **»zavarovanje meje«** in da so Slovenci izvedli **»prvi čin sile«** (vse na str. 226).
- ameriška vlada nima vpliva na poročanje CNN in BBC;

- general Adžić je menda v svoje pretečem govoru na TV zrušil mit o dobronamernosti JLA;
- zato v ZDA obstajajo »ogromni sumi« glede ciljev in usmeritve JLA, pa priporoča »opreznost« (vse str. 227).

General Kadijević je najprej povedal, da je k ameriški oceni največ prispeval ambasador sam, pa ga je zato prosil, da ameriški vladi prenese njegova stališča, ne pa svoje interpretacije. Zatem je vprašal ambasadorja Zimmermanna, ali ve za številčno stanje republiških vojska, posebno na Hrvaškem, ki se pripravljajo na obračun s Srbi na Hrvaškem in posredno z Jugoslavijo.

Ker ambasador Zimmermann ni mogel odgovoriti na postavljeno vprašanje, ga je general Kadijević zaprosil, naj ameriški vladi prenese naslednje:

- samo v tem letu (1991) je bilo **108** mednacionalnih spopadov, v glavnem med Srbi in Hrvati, v katerih je bilo ubitih 298, ranjeno pa 472 oseb;
- v Sloveniji, na Hrvaškem in tudi v Srbiji je bil izvršenih **743** napadov na pripadnike JLA, od tega 51 z orožjem, obenem pa je bilo porušenih 7 objektov, poškodovanih 17 vozil in razoroženih 46 starešin, pa je tako v teh spopadih bilo 4 vojaških oseb ubitih, 39 ranjenih in 83 poškodovanih;
- v akciji v Sloveniji je bilo **ubitih 44** pripadnikov JLA, **ranjenih pa 184** (večje izgube so bile na Hrvaškem v eni vasi – Borove selo);
- krizna žarišča v Jugoslaviji se množijo, ne samo na Hrvaškem, tudi na Kosovu in v BiH;
- trenutno je v Jugoslaviji že **27.000 beguncev**, v glavnem iz Hrvaške;
- hrvaška vojska šteje 105.000 vojakov, slovenska 55.000, Kninska krajina 20.000, v Slavoniji 20.000 itd;
- ne samo v Sloveniji, tudi v drugih delih Jugoslavije se aktivirajo enote TO;
- enote JLA štejejo samo 72.000 vojakov, od katerih je 63.000 neusposobljenih (majska in junijska partija nabornikov);
- nedavno smo mobilizirali 70.000 rezervistov, tako da ima JLA trenutno **140.000** usposobljenih vojakov (proti **200.000** v republiških TO!);
- mobilizacija ni izvršena v Sloveniji, na Hrvaškem in na Kosovu.

V nadaljevanju je general Kadijević jasno povedal ambasadorju Zimmermannu, da **ni objektivno** poročal o stanju v JLA.

Na to je ambasador Zimmermann odgovoril: »Jaz doslej nisem bil nikdar obtožen, da sem nepošten in jaz smatram to za **osebno žalitev**« (str. 233).

General Kadijević je menil, da naj sam oceni, ali gre za osebno žalitev, ker ima pač pravico, da ceni »... **kaj Vi delate v moji državi**« (str. 233).

Na to je ambasador Zimmermann (jezno) zapustil razgovor ...